

УДК 378.1

ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРА ТА МАЙСТЕРНОСТЬ ВИКЛАДАЧА ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Ткач Ганна Валеріївна, кандидат педагогічних наук,
кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу,
ХНЕУ ім. С.Кузнеця, м. Харків, Україна.
Мірошнікова Анна Вікторівна, викладач,
кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу,
ХНЕУ ім. С.Кузнеця, м. Харків, Україна.

Анотація — У даній роботі розглянуто важливість використання інноваційних педагогічних технологій, які впливають на ефективність навчання у вищому навчальному закладі.

Ключові слова — викладач, педагогічна майстерність, технологія навчання, методика навчання.

Викладач вищого навчального закладу повинен постійно працювати над удосконаленням своєї педагогічної майстерності, від чого значною мірою залежать результати його роботи.

Тому основним завданням діяльності сучасного вищого навчального закладу в Україні має стати формування інноваційного освітньо-виховного середовища, що передбачає не тільки зміни в організації навчання, а й удосконалення професійної майстерності викладачів ВНЗ. Питання формування професійної майстерності аналізуються у наукових дослідженнях В. Андрущенко, Ю. Васильєва, С. Вітвицька, Г. Єльнікової, І. Зязюна, Б. Кобзаря, Н. Ничкало, І. Підласого, О. Пометун, О. Пехоти, О. Савченко, В. Сухомлинського, М. Фіцули та ін. Структуру педагогічної майстерності досліджували у своїх працях В. Кан-Калик, Д. Крамущенко, І. Кривonos. Питання, пов'язані із підготовкою науково-педагогічних працівників, підвищенням їх кваліфікації та педагогічної майстерності розкриті у науковому доробку В. Гриньової, К. Корсака, М. Романенка, Н. Селіверстової, В. Семиченко та ін. Підвищення педагогічної майстерності як умова, що сприяє

академічній мобільності викладача, ще не була предметом дослідження.

Поняття педагогічної майстерності викладача, спільне й відмінне у різних наукових підходах.

Елементи педагогічної майстерності: гуманістична спрямованість, професійна компетентність, розвинені педагогічні здібності, володіння педагогічною технікою. Педагогічна майстерність як система, роль кожного елементу майстерності у забезпеченні ефективності педагогічної діяльності.

Гуманістична спрямованість особистості викладача – системотвірний фактор його майстерності. Види спрямованості викладача та їх узгодженість з головною метою педагогічної діяльності. Характеристика гуманістичної спрямованості викладача. Професійна компетентність педагога. Особливості професійних знань викладача-майстра: комплексність, технологічність, особистісна забарвленість, відкритість новому і відсутність догматизму. Педагогічні здібності: комунікативні, соціально-перцептивні, динамізм, емоційна стабільність, оптимістичне прогнозування, креативність. Педагогічна техніка як володіння викладачем способами дій для досягнення запланованого результату.

У практиці вищої школи можна знайти чимало науково-педагогічних працівників, які або недостатньо орієнтуються в педагогіці, або невиразно уявляють її зміст. Вони працюють за інтуїцією, за своїми методами. Однак фрагментарне застосування

різних способів навчання без урахування взаємозумовленості і взаємозалежності всіх елементів педагогічної системи лише збільшує протиріччя між цілями професійного навчання, зумовленими державними освітніми стандартами і соціальним замовленням, результатами якості підготовленості випускників [1].

Впровадження педагогічних технологій у практику освітньої системи потрібно для упорядкування праці викладача ВНЗ, для постановки чітких цілей і визначення шляхів досягнення, тобто управління процесом навчання. Застосування педагогічних технологій дасть змогу рухатися до прогнозованого завершального результату за умов суворой обґрунтованості кожного елемента та етапу навчання, підвищити педагогічну майстерність.

Таким чином, педагогічні технології слід розглядати як систематичне й послідовне втілення на практиці заздалегідь спроектованого процесу навчання, як систему способів і досягнення цілей управління цим процесом. Значна частина науково-педагогічних працівників не бачить відмінності між методикою і технологією.

Отже, поняття «технологія навчання» ширше, ніж поняття «методика навчання». Технологія відповідає на запитання, як найкраще досягти мети навчання, коли її досягнення зумовлено управлінням. В Україні проблему результативності (ефективності) навчання активно розробляли на основі багатьох чинників: психології, проблемності теорії управління, концепції алгоритмізації навчання, управління пізнавальною діяльністю тих, хто навчає, оптимізації навчання, наукової організації і педагогічній практиці.

Жодна технологія не є універсальною, тому кожна з них вимагає вироблення власного технологічного підходу до її використання в конкретних ситуаціях. Структуру і зміст інноваційних педагогічних технологій проєктують з урахуванням того, що ефективність навчання у професійному навчальному закладі визначають і рівень кваліфікації викладачів ВНЗ, і їхні ціннісні спрямування. Серед сучасних педагогічних технологій дослідники виокремлюють такі: технологія модульного навчання, технологія розвиваючого навчання, особистісно

орієнтована технологія, інформаційні технології, технологія дистанційного навчання, ігрова технологія, диференційована технологія навчання та ін. [2]. Також можна виокремити такі:

- особистісно орієнтована технологія навчання;
- технологія дистанційного навчання;
- технологія модульного навчання;
- принцип модульності

Структуру і зміст інноваційних педагогічних технологій проєктують з урахуванням того, що ефективність навчання у вищому навчальному закладі визначають і за рівнем кваліфікації науково-педагогічних працівників, і за їх ціннісним спрямуванням.

Пошук нових технологій навчання і продуктивне, ефективне їх впровадження у навчально-педагогічний процес різних типів навчальних закладів сприятиме забезпеченню високої кваліфікаційної підготовки майбутніх фахівців.

Список використаної літератури

1. Андрощук І. В. Формування естетичної культури майбутніх викладачів спеціальних дисциплін професійних навчальних закладів швейного профілю : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Андрощук Ірина Василівна. – Київ, 2008. – 269 с.
2. Выготский Л. С. Развитие высших психических функций / Л. С. Выготский. – М. : АПН, 1960. – 500 с. 71. Гайсина Г. И. Культурологический подход в теории и практике педагогического образования : автореф. на соискание науч. степени д-ра пед. наук : 13.00.08 – теория и методика профессионального образования / Гузель Иншаровна Гайсина ; Башкирский гос. пед. ун-т. – М., 2002. – 37 с.
3. Десятов Т. М. Тенденції розвитку неперервної освіти в країнах Східної Європи (друга половина ХХ століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. пед. наук : спец. 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки / Тимофій Михайлович Десятов ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Київ, 2006. – 35 с.

4. Педагогічна майстерність: Підручник /За ред. І.А.Зязюна. – К.: СПД Богданова А.М., 2008. – С. 10-35.

Автори

Ткач Ганна Валеріївна, викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу, ХНЕУ ім.С.Кузнеця.

(annatkach 2311@gmail.com).

Мірошнікова Анна Вікторівна, викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу, ХНЕУ ім. С.Кузнеця. (miroshnikova555@gmail.com)

Тези доповіді надійшли 23 січня 2019 року. (Пишіть дату, коли Ви відправили свою доповідь).

Опубліковано в авторській редакції.